

Bolagsstyrningsrapport

Utdrag ur Handelsbankens årsredovisning

2013

Bolagsstyrningsrapport

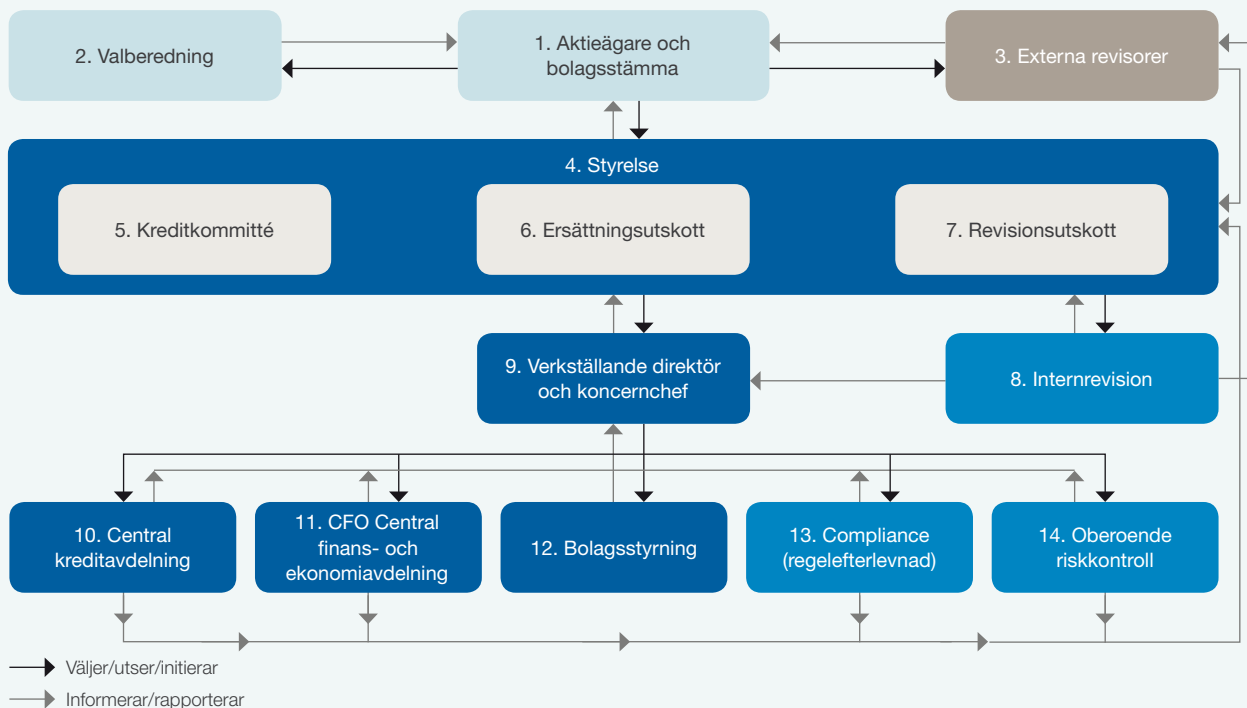
Handelsbanken är ett svenskt publikt aktiebolag vars aktier är noterade på Nasdaq OMX Stockholm. Aktieägarna är de som ytterst fattar beslut om Handelsbankens styrning. Styrelsen lämnar här 2013 års bolagsstyrningsrapport. Handelsbanken tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning.

Denna bolagsstyrningsrapport utgör ett utdrag ur Handelsbankens legala årsredovisning. Bolagsstyrningsrapporten är granskad av bankens externa revisorer och granskningen har rapporterats i Revisionsberättelsen.

INNEHÅLL			
STRUKTUR FÖR BOLAGSSTYRNING	50	RAMVERK FÖR KONTROLL	55
BOLAGSSTYRNING I HANDELSBANKEN	52	Verksamhetens interna kontroll	55
Särskilt om bolagsstyrning i banker	52	Internrevision	55
GRUNDER FÖR BOLAGSSTYRNING I HANDELSBANKEN	52	Compliance (regelefterlevnad)	55
AKTIEÄGARE OCH BOLAGSSTÄMMA	52	Riskkontroll	55
Aktieägares rättigheter	52	POLICYDOKUMENT	56
Aktieägare med större innehav	53	ERSÄTTNINGSPRINCIPER I HANDELSBANKEN	58
Årsstämman 2013	53	Grundläggande ersättningsprinciper	58
Valberedning	53	Principer för ersättning till ledande befattningshavare	58
Revisorer	53	Rörlig ersättning	58
STYRELSE	53	STYRELSENS RAPPORT OM INTERN KONTROLL AVSEENDE DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN	59
Styrelsens sammansättning	53	Kontrollmiljö	59
Ledamöternas oberoende	53	Riskbedömning	59
Styrelsearbetets grunder	54	Kontrollaktiviteter	59
Styrelseordförande	54	Information och kommunikation	59
Utskottsarbete	54	Uppföljning	59
Styrelsens arbete 2013	54	STYRELSENS LEDAMÖTER	60
BANKENS LEDNING	55	KONCERNLEDNING SAMT OBEROENDE KONTROLLFUNKTIONER	62
Verkställande direktör	55	REVISIONSBERÄTTELSE	176
Koncernledning och koncernledningsstruktur	55		

Struktur för bolagsstyrning

Bolagsstyrning i Handelsbanken – en översikt



Bilden sammanfattar bolagsstyrningen i Handelsbanken. Aktieägarna beslutar vid bolagsstämman. I vissa frågor bereds aktieägarnas beslut av valberedningen. Aktieägarna utser en styrelse som i sin tur utser en verkställande direktör för att sköta den löpande verksamheten. Styrelsen organiserar inom sig olika utskott. Som stöd för styrningen av banken har verkställande direktören Centrala finans- och ekonomiavdelningen, Centrala kreditavdelningen samt bolagsstyrningsenheten. Inom banken finns också ett antal kontrollfunktioner. Därtill utövar aktieägarna kontroll genom externrevisorerna.

1. AKTIEÄGARE OCH BOLAGSSTÄMMA

Aktieägares rätt att besluta i bankens angelägenheter utövas på bolagsstämman, som är bankens högsta beslutande organ. En bolagsstämma tar till exempel ställning till eventuella ändringar i bankens mest grundläggande styrdokument, bolagsordningen. Varje år hålls en årsstämma som bland annat utser styrelse, styrelsens ordförande och revisor. Den kan också besluta om hur valberedning ska utses. Se även sidan 52.

2. VALBEREDNING

Valberedningen är aktieägarnas organ för beredning av förslag till årsstämman på styrelseordförande och övriga ledamöter i styrelsen, samt om arvode till ordförande och övriga ledamöter. Valberedningen tar del av styrelsens utvärdering av sitt arbete, i första hand utifrån

den rapport som styrelsens ordförande lämnar till valberedningen. Valberedningen föreslår även val av revisorer och arvode till dessa. Årsstämman beslutar hur valberedningen ska utses.

3. EXTERNA REVISORER

Revisorer utses av årsstämman för en period som sträcker sig ett år, till utgången av nästa årsstämma. Revisorerna är ansvariga inför aktieägarna på stämman. De granskar och lämnar en revisionsberättelse över bland annat årsredovisningen, inklusive denna bolagsstyrningsrapport, och styrelsens förvaltning. Revisorerna rapporterar dessutom muntligen och skriftligen till styrelsens revisionsutskott hur revisionen har bedrivits och hur de bedömer ordningen och den interna kontrollen i banken. Revisorerna lämnar även en sammanfattande redogörelse för revisionen till styrelsen i sin helhet.

4. STYRELSE

Styrelsen ansvarar för bankens organisation och förvaltar bankens angelägenheter för aktieägarnas räkning. Styrelsen ska fortlöpande bedöma bankens ekonomiska situation och se till att banken är organiserad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bankens ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Styrelsen fastställer policyer och instruktioner för hur detta ska utföras, samt fastställer en arbetsordning för styrelsen och en instruktion för verkställande direktören.

Av dessa centrala styrdokument framgår hur ansvar och befogenheter fördelas mellan styrelsen som helhet, utskott, kommittéer, styrelsens ordförande och verkställande direktören. Styrelsen utser och fastställer anställningsvillkor för verkställande direktören och vice verkställande direktörer samt huvudansvarig för internrevision. Styrelsen

beslutar även om anställningsvillkoren för de huvudansvariga för compliance och riskkontroll. Ordföranden ansvarar för utvärdering av styrelsens arbete och informerar valberedningen om resultatet av utvärderingen.

5. KREDITKOMMITTÉ

Styrelsens kreditkommitté beslutar i sådana kreditärenden som beloppsmässigt överstiger den beslutandelimit som centralstyrelsen delegerat till annan enhet. Ärenden av särskild betydelse avgörs av styrelsen i sin helhet. Kreditkommittén består av styrelsens ordförande, vice ordförandena, ordföranden i revisionsutskottet, verkställande direktören och tre av styrelsen utsedda styrelseledamöter samt chefen för Centrala kreditavdelningen. Representant från den enhet inom banken som kreditärendet gäller är föredragande i kreditkommittén.

6. ERSÄTTNINGsutskott

Styrelsens ersättningsutskott utvärderar löpande de ledande befattningshavarnas anställningsvillkor mot bakgrund av gällande marknadsvillkor för motsvarande befattningshavare i andra företag. Bland utskottets uppgifter ingår bland annat också att bereda styrelsens förslag till årsstämman om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, att följa och utvärdera tillämpningen av dessa riktlinjer liksom att bereda styrelsens beslut om ersättningsprinciper, ersättningar och andra anställningsvillkor för de ledande befattningshavarna samt huvudansvariga för compliance, internrevision och riskkontroll. Utskottet gör även en oberoende bedömning av Handelsbankens ersättningspolicy och ersättningssystem. Ersättningsutskottet består av styrelsens ordförande jämte två av styrelsen utsedda styrelseledamöter.

7. REVISIONSUTSKOTT

Styrelsens revisionsutskott övervakar den finansiella rapporteringen genom att granska kritiska redovisningsfrågor och andra förhållanden som kan påverka den finansiella rapporteringens kvalitativa innehåll. Utskottet övervakar även effektiviteten i bankens och koncernens interna kontroll, internrevision och riskhantering samt de externa revisorernas opartiskhet och självständighet. Utskottet utvärderar revisionsinsatsen och biträder valberedningen i fråga om val av revisor. Revisionsutskottet består av styrelsens ordförande

samt två av styrelsen utsedda styrelseledamöter. En av de senare ska vara utskottets ordförande.

8. INTERNREVISION

Internrevisionen granskar självständigt och oberoende Handelsbankskoncernens verksamhet och redovisning. En central uppgift för internrevisionen är att bedöma och verifiera processer för riskhantering, intern kontroll och bolagsstyrning. Revisionen utförs enligt internationellt accepterade normer. Chefen för internrevision utses av styrelsen och rapporterar regelbundet muntligen och skriftligen till revisionsutskottet och lämnar även en årlig sammanfattande rapportering till styrelsen i sin helhet.

9. VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR OCH KONCERNCHEF

Verkställande direktören utses av styrelsen att leda Handelsbankens löpande verksamhet. För verkställande direktören gäller, förutom instruktioner från styrelsen, reglerna i aktiebolagslagen och en rad andra författningar om bankens bokföring, medelsförvaltning och kontroll över verksamheten.

10. CENTRAL KREDITAVDELNING

Centrala kreditavdelningen ansvarar för utformningen samt upprätthållandet av bankens kreditpolitik, kreditprocess och för beredning av de större kreditärenden som beslutas av styrelsens kreditkommitté eller styrelsen i sin helhet. Kreditchefen föredrar alla ärenden för verkställande direktören och styrelsens ordförande innan de föredras för beslut i kreditkommittén eller styrelsen. Kreditchefen rapporterar till verkställande direktören och är ledamot i styrelsens kreditkommitté. Kreditchefen rapporterar även till styrelsen om kreditförluster och risker i kreditportföljen.

11. CFO CENTRAL FINANS- OCH EKONOMIAVDELNING

Centrala finans- och ekonomiavdelningen ansvarar för styrsystem, rapportering, bokföring, redovisning och skatt. Avdelningen ansvarar även för koncernens likviditet, finansiering, kapital och för koncernens samlade riskhantering avseende alla andra risker än kreditrisker och compliancerisker. För en utförlig beskrivning av denna riskhantering hänvisas till not K2 på sidorna 78–101.

LÄS MER PÅ VÅR WEBBPLATS

Mer om bolagsstyrning i Handelsbanken finns att läsa på handelsbanken.se. Där finns bland annat följande information:

- Tidigare års bolagsstyrningsrapporter från och med 2007
- bolagsordning
- information om valberedningen
- information från årsstämmor från och med 2004.

12. BOLAGSSTYRNING

Enheten för bolagsstyrning ser till att beslut som fattas på bolagsstämma och i styrelsen samt förändringar i lagstiftning, regelverk och bolagsstyrningskod omsätts till policydokument från styrelsen samt riktlinjer och instruktioner från verkställande direktören, i syfte att fastställa ansvar och befogenheter internt i banken.

13. COMPLIANCE (REGELEFTERLEVAD)

Compliancefunktionens ansvarsområde är att se till att lagar, förordningar och interna regler samt god sed eller god standard efterlevs inom Handelsbankskoncernens verksamhet. Funktionen ska vara ett stöd till den affärsdrivande verksamheten och följa upp tillämpningen av och kontrollera gällande regler samt informera berörda enheter om de risker som kan uppkomma i verksamheten till följd av bristande regelefterlevnad, hjälpa till att identifiera och bedöma sådana risker samt biträda vid utformningen av interna regler. Complianceansvariga har utsetts för alla affärsområden, regionbanker och centrala avdelningar samt för alla länder där banken är verksam. Det funktionella ansvaret för compliancefunktionen bärs av enheten Central compliance. Chefen för Central compliance rapporterar regelbundet till verkställande direktören och revisionsutskottet i frågor om regelefterlevnad.

14. OBEROENDE RISKKONTROLL

Den centralt placerade oberoende riskkontrollen ansvarar för att kontrollera och rapportera koncernens alla väsentliga risker på aggregerad nivå. Ansvaret omfattar kredit-, motparts- och marknadsrisker (ränte-, valutakurs-, aktiekurs- och råvaruprisrisker), operativa risker, likviditetsrisker, försäkringsrisker och risker förenade med koncernens ersättningssystem. Riskkontrollen identifierar, mäter och analyserar koncernens risker. Den rapporterar löpande till verkställande direktören och regelbundet till revisionsutskottet och ersättningsutskottet. Även styrelsen informeras om verksamhetens väsentliga risker. Chefen för riskkontrollen lämnar även fortlöpande information till CFO. Hanteringen av den enskilda risken är en uppgift för den operativa enhet som har ansvaret för kunden eller motparten (kundansvarig) eller ansvaret för att utföra en viss affär (affärsansvarig). Riskkontrollen är direkt underställd verkställande direktören och agerar självständigt och oberoende av den kontrollerade verksamheten.

BOLAGSSTYRNING I HANDELSBANKEN

God bolagsstyrning (corporate governance) handlar om att säkerställa att ett bolag sköts på ett för aktieägarna så ändamålsenligt sätt som möjligt. Det är även viktigt för andra intressenter, till exempel kunder, obligationsinvestorer och tillsynsmyndigheter.

Handelsbanken tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning med endast en avvikelse som avser ersättningsutskottets sammansättning. Ledamoten Jan Johansson är inte oberoende i förhållande till banken och bankledningen men styrelsen har bedömt att Jan Johanssons kompetens och erfarenhet inom ersättningsfrågor bör tas tillvara av banken och detta motiverar avvikelsen från kodens bestämmelser.

Enligt koden ska information lämnas om verkställande direktörens egna eller närståendes väsentliga aktieinnehav eller andra delägarskap i bolag som banken har betydande affärsförbindelser med. Pär Boman har inga väsentliga aktieinnehav. Oaktat detta anser Handelsbanken att kodens bestämmelser inte är tillämpliga för banken eftersom lagregler om banksekretess förhindrar Handelsbanken att namnge kundföretag.

En central del i styrningen av Handelsbanken är att hantera de risker som uppkommer i verksamheten. Riskhanteringen behandlas utförligt i ett separat riskavsnitt i årsredovisningen, not K2 på sidorna 78–101 och beskrivs även i denna bolagsstyrningsrapport.

Särskilt om bolagsstyrning i banker

Svenska bankers verksamhet regleras i lag och bankverksamhet får enbart bedrivas efter tillstånd från den svenska Finansinspektionen.

Regelverket för bankrörelse är mycket omfattande men beskrivs inte närmare i denna rapport*. Handelsbankens huvudprincip är att för verksamhet utanför Sverige tillämpa såväl det svenska regelverket som värdlandets regler om de är strängare eller kräver avvikelser från svenska regler.

Finansinspektionen utövar en omfattande tillsyn över bankens verksamhet i Sverige och i alla länder där banken bedriver verksamhet i filial, det vill säga när den utländska verksamheten utgör en del av den svenska juridiska personen Svenska Handelsbanken AB. Tillsynsmyndigheter i andra länder bedriver en begränsad tillsyn över filialernas verksamhet och har full tillsyn över bankens

* Till de mer centrala författningarna hör lagen om bank- och finansieringsrörelse (SFS 2004:297), aktiebolagslagen (SFS 2005:551), lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar (SFS 2006:1371) samt omfattande lagreglering av värdepappersrörelsen och försäkringsrörelsen. Bland Finansinspektionens författningar märks bland annat allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag (FFFS 2005:1), föreskrifter och allmänna råd om kapitaltäckning och stora exponeringar (FFFS 2007:1), föreskrifter om värdepappersrörelse (FFFS 2007:16) och föreskrifter och allmänna råd om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (FFFS 2009:1). Under 2014 förväntas nya regelverk införas såsom lag om kapitaltäckning och nya föreskrifter från Finansinspektionen som gäller styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut. För en mer utförlig förteckning över lagar och föreskrifter som rör tillståndspliktig verksamhet, se handelsbanken.se/ir.

dotterbolag utanför Sverige. Tillsynsinsatserna i Norden, Storbritannien och Tyskland samordnas i ett tillsynskollegium för Handelsbanken under den svenska Finansinspektionens ledning.

Den svenska tillsynen bygger förutom på lagar och förordningar, på föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen. Finansinspektionen kräver en omfattande rapportering vad gäller bland annat bankens organisation, beslutsstruktur, interna kontroll, villkor för bankens kunder och information till privatkunder.

I Finansinspektionens arbete ingår också att systematiskt besöka olika delar av banken. Syftet är att följa upp hur banken i praktiken lever upp till villkor i lämnade tillstånd och de detaljerade regelverken i övrigt och därefter avge rapport till bankens ledning och i vissa fall bankens styrelse.

GRUNDER FÖR BOLAGSSTYRNING I HANDELSBANKEN

Bankens främsta verktyg för bolagsstyrning är dels de dokument som antas av styrelsen som till exempel styrelsens arbetsordning, instruktioner till verkställande direktören och chefen för Centrala revisionsavdelningen samt policydokument för bankens verksamhet (se även sidorna 56–58), dels de instruktioner och riktlinjer som utfärdas av verkställande direktören. Dessa dokument revideras varje år men kan vid behov justeras oftare. Grunden för fungerande bolagsstyrning är dock inte enbart formella dokument utan också bankens företagsmål, arbetsätt, ersättningsystem och företagskultur.

Bankens företagsmål är att ha bättre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara banker på hemmamarknaderna. Det ska främst uppnås genom nöjdare kunder och en högre kostnadseffektivitet än konkurrenterna. Målet syftar bland annat till att ge aktieägarna en långsiktig god värdetillväxt, uttryckt i en över konjunkturcykeln stigande vinst per aktie.

Handelsbanken är en fullsortimentsbank med ett decentraliserat arbetssätt, stark lokal förankring genom rikstäckande kontorsnät och långsiktighet i kundrelationerna. Denna grundidé har konsekvent tillämpats under flera årtionden. Bankens decentraliserade sätt att arbeta innebär i sig en stark tilltro till medarbetarnas vilja och förmåga att ta ansvar. Detta arbetssätt som varit oförändrat under lång tid har lett till bankens mycket starka företagskultur.

Löne- och pensionssystemen i kombination med resultatandelssystemet Oktogonen är också ett sätt att stärka företagskulturen genom att de främjar en långvarig anställning. Avsättningar till Oktogonen sker om Handelsbankens lönsamhet är bättre än genomsnittet för jämförbara banker. Avsatta medel förvaltas av Stiftelsen Oktogonen. Resultatandelssystemet bidrar till att medarbetarnas intressen står i överensstämmelse med bankens företagsmål om bland annat lönsamhet och kostnadseffektivitet. Kostnadsmedvetenhet och försiktighet blir på detta sätt också en del av Handelsbankens företagskultur.

Handelsbankens önskemål är att rekrytera unga medarbetare för just en långvarig anställ-

ning i banken genom att erbjuda utvecklingsmöjligheter som gör banken självförsörjande på kompetenta medarbetare och chefer.

Denna långsiktighet gäller även bankens förhållningssätt till sina kunder. Det tar sig bland annat uttryck i ambitionen att alltid ge kunden bästa möjliga råd, utan att snegla på vad som på kort sikt är mest lönsamt för banken. För den anställda innebär det en trygghet att alltid kunna erbjuda kunden bankens bästa råd utan att det påverkar den anställdes ersättning. Härigenom bygger banken långvariga relationer med både kunder och medarbetare.

AKTIEÄGARE OCH BOLAGSSTÄMMA

Aktieägares rättigheter

Handelsbanken har fler än 95 000 aktieägare. De har rätt att besluta i bolagets angelägenheter på ordinarie bolagsstämma (årsstämma) eller extra bolagsstämma. I Handelsbanken finns aktier i två serier, A och B. Serie A är den helt dominerande serien och svarar för drygt 98 procent av alla utestående aktier. Aktier av serie A har en röst vardera och aktier av serie B har en tiondels röst vardera. Handelsbankens bolagsordning anger att ingen aktieägare vid bolagsstämma får rösta för mer än tio procent av det totala antalet röster i banken.

För att en aktieägare ska kunna få ett ärende behandlat vid årsstämman måste han eller hon komma in med en skriftlig begäran till styrelsen i så god tid att ärendet kan tas upp i kallelsen till stämman. När sådan begäran ska vara styrelsen tillhanda framgår före stämman på bankens webbplats.

På årsstämman fattar bankens aktieägare en rad beslut av stor vikt för bankens styrning. Aktieägarna fattar bland annat beslut om:

- vilka som ska sitta i bankens styrelse och vilka som ska vara bankens revisorer
- arvoden till styrelseledamöter och revisorer
- fastställande av resultat- och balansräkningen
- vinstdisposition
- styrelsen och verkställande direktören ska beviljas ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret
- riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.

Därutöver fattar aktieägarna på en bolagsstämma beslut om eventuell ändring av bankens bolagsordning. Bolagsordningen är det grundläggande styrdokumentet för banken i vilket bland annat framgår vilken verksamhet banken ska bedriva, aktiekapitalets storlek, aktieägarnas rätt att delta på bolagsstämma och vilka ärenden som ska förekomma på årsstämman. Bolagsordningen anger även att antalet styrelseledamöter ska vara lägst åtta och högst 15. De väljs för ett år i taget.

Information inför bankens bolagsstämmor publiceras på bankens webbplats handelsbanken.se/bolagsstamma. Där finns också protokoll från tidigare bolagsstämmor.

Kallelse och förslag till bolagsstämmor samt protokoll översätts till engelska och finns tillgängliga på bankens webbplats handelsbanken.se/ireng.

Aktieägare med större innehav

Två aktieägare hade vid utgången av 2013 mer än tio procent av rösterna, Stiftelsen Oktogonen med 10,3 procent och AB Industrivärden med 10,3 procent. Utförliga uppgifter om bankens största svenska aktieägare finns på sidan 45.

Årsstämman 2013

Årsstämma ägde rum den 20 mars 2013.

Drygt 1 450 aktieägare var företrädare på stämman. De representerade 51,76 procent av alla röster i banken. Vid stämman var hela styrelsen närvarande. Vidare deltog valberedningens ordförande Carl-Olof By och från de stämmodvalda revisionsbolagen, Stefan Holmström och Erik Åström. Ordförande vid stämman var advokat Sven Unger.

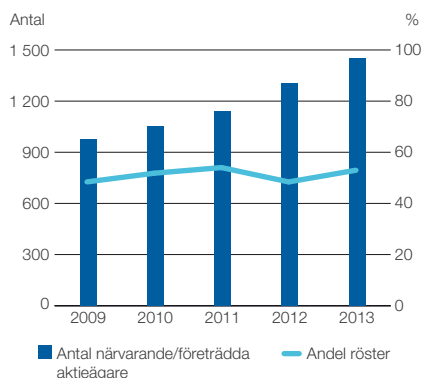
På stämman fattade aktieägarna beslut om bland annat följande:

- utdelning med 10,75 kronor per aktie, sammanlagt 6 822 miljoner kronor
- bemyndigande för styrelsen att besluta om förvärv av högst 40 miljoner aktier i banken
- styrelsen ska bestå av elva ledamöter
- omval av samtliga styrelseledamöter för tiden till nästa årsstämma med undantag för styrelsens ordförande Hans Larsson som avböjt omval
- val av Anders Nyrén till ordförande i styrelsen
- arvoden ska utgå till styrelsens ledamöter med 3 150 000 kronor till styrelsens ordförande, med 875 000 kronor till var och en av de vice ordförandena och till övriga ledamöter med 600 000 kronor samt ersättning för kommittéarbete.

Vidare beslutade aktieägarna på stämman att fastställa de riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare som styrelsen föreslagit, nämligen följande:

- de samlade totala ersättningarna ska vara marknadsmissiga
- ersättning ges endast i form av fast lön, avsättning till pension och sedvanliga löneförmåner
- banken kan efter särskilt beslut av styrelsen, tillhandahålla tjänstebostad
- rörliga ersättningsformer som bonus eller tantiem förekommer inte
- de ledande befattningshavarna omfattas, på samma villkor som alla medarbetare i banken, av resultatandelssystemet Oktogonen
- pensionsåldern är normalt 65 år. Pensionsför-

Närvaro på årsstämman 2009–2013



månar är förmånsbaserade, premiebaserade eller en kombination därav

- uppsägningstiden är från befattningshavarens sida sex månader och från Handelsbankens sida högst tolv månader. Om banken säger upp avtalet senare än fem år efter inträde i gruppen ledande befattningshavare utgör uppsägningstiden högst 24 månader. Härutöver utgår ingen avgångsersättning
- styrelsen ska ha rätt att undantagsvis frågå de fastställda riktlinjerna om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

Riktlinjerna påverkar inte sådan ersättning till ledande befattningshavare som bestämts tidigare. Den krets av befattningshavare som omfattas av riktlinjerna är verkställande direktören och vice verkställande direktörer.

Valberedning

På årsstämman 2010 beslöt aktieägarna att fastställa en instruktion för hur valberedningen ska utses. Enligt beslutet ska instruktionen gälla till dess den ändras av en senare årsstämma. Av instruktionen framgår bland annat att valberedningen ska bestå av fem ledamöter: styrelsens ordförande och en representant för var och en av de fyra största ägarna i banken per den 31 augusti året före det år årsstämma hålls.

I valberedningen ska det dock inte ingå någon representant för företag som utgör en betydande konkurrent inom något av bankens huvudområden. Det är styrelseordförandens uppgift att kontakta de största ägarna för att dessa ska utse varsin representant att jämte ordföranden utgöra valberedning. Så har skett och efter att AMF har avstått sin plats i valberedningen utgörs 2014-års valberedning av:

Representant	Ägare	Röstandel i % per 31 aug 2013
Anders Nyberg, ordförande	Industrivärden	10,30
Jan-Erik Höög	Stiftelsen Oktogonen	10,29
Mats Gulbrand	Ägargruppen Lundberg	2,39
Bo Selling	Alecta	1,34
Anders Nyrén, styrelseordförande		

Anders Nyberg, Mats Gulbrand och Bo Selling är oberoende i förhållande till banken och bankledningen. Mats Gulbrand och Bo Selling är oberoende i förhållande till bankens större aktieägare. Uppgifter om valberedningens sammansättning har funnits tillgängliga på bankens webbplats sedan den 25 september 2013.

Valberedningens uppgift är att inför årsstämman den 26 mars 2014 ta del av styrelsens utvärdering av sitt arbete. Därutöver ska valberedningen lämna förslag på val av ordförande under årsstämman, förslag på ordförande och övriga ledamöter i styrelsen, styrelsearvode till ordföranden och övriga ledamöter samt ersättning för utskottsarbete samt val av och arvode till revisorer.

Valberedningen beaktar i sitt arbete frågor om mångfald, inklusive könsfördelning, i styrelsen. Valberedningen strävar efter en jämn könsför-

delning. Andelen kvinnor i bankens styrelse uppgår till 27 procent och andelen ledamöter av annan nationalitet än där Handelsbanken har sitt säte, uppgår till 36 procent.

Revisorer

Stefan Holmström är huvudansvarig revisor för KPMG AB i Handelsbanken och sedan 2008 ordförande i revisorskollegiet i Handelsbanken. Holmström har varit auktoriserad revisor sedan 1975. Han är även revisor i Länsförsäkringar AB, Svenska Rymdaktiebolaget, Proffice AB och Fastighetsaktiebolaget Norrporten. Holmström är född 1949.

Erik Åström har varit auktoriserad revisor sedan 1989 och är sedan 2008 huvudansvarig revisor för Ernst & Young AB i Handelsbanken. Härutöver är Åström revisor i bland annat Nasdaq OMX Holding AB, AB Svensk Exportkredit, Hemtex AB och Skistar AB. Åström är född 1957.

STYRELSE

Sedan aktieägarna på årsstämman 2013 utsett Anders Nyrén till styrelsens ordförande, utsågs Fredrik Lundberg och Sverker Martin-Löf till vice ordföranden på det konstituerande styrelsesammanträdet i anslutning till årsstämman. Styrelsen utsåg samtidigt ledamöter i kreditkommittén, revisionsutskottet och ersättningsutskottet. Uppgifter om styrelsen lämnas på sidorna 60–61.

Styrelsens sammansättning

Styrelsen består av elva ledamöter. Vid styrelseval föreslår valberedningen ledamöterna. I valberedningen ingår Stiftelsen Oktogonen som också föreslår två av ledamöterna i valberedningens förslag.

Styrelsens ledamöter har en bred och omfattande erfarenhet från näringslivet och huvuddelen av ledamöterna är eller har varit verkställande direktörer i större företag och flertalet upprätthåller andra uppdrag som ledamöter i styrelser för större företag. Deras branschkunande sträcker sig över ett stort område från till exempel traditionell industriverksamhet till telekom. Se även sidorna 60–61. Flera ledamöter har arbetat i bankens styrelse under lång tid och är väl förtrogna med bankens verksamheter.

Ledamöternas oberoende

Svensk kod för bolagsstyrning innehåller bestämmelser om att majoriteten av de bolagsstämmodvalda ledamöterna ska vara oberoende i förhållande till banken och bankledningen, samt att minst två av de oberoende ledamöterna ska vara oberoende även i förhållande till aktieägare som kontrollerar tio procent eller mer av aktier eller röster i banken. Valberedningen fann inför årsstämman 2013 – efter en samlad bedömning av varje ledamöts förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare – att åtta ledamöter var oberoende i förhållande till banken och bankledningen samt att fem av dem var oberoende även i förhållande till större aktieägare. Inför årsstämman 2014 har valberedningen gjort en förnyad bedömning av oberoenden och funnit att tre ledamöter är anställda i banken och

således beroende i förhållande till banken. Två av de anställda ledamöterna (Tommy Bylund och Charlotte Skog) är även beroende i förhållande till Stiftelsen Oktogonen som är en större ägare. Den tredje av de anställda ledamöterna, Pär Boman, arbetar i banken som verkställande direktör och är även beroende i förhållande till AB Industrivärden, som är en större ägare i banken där Pär Boman är styrelseledamot. Därtill anses Jan Johansson och Anders Nyrén vara beroende i förhållande till banken eftersom de är verkställande direktörer i Svenska Cellulosa AB SCA respektive AB Industrivärden samtidigt som bankens verkställande direktör Pär Boman är styrelseledamot i båda bolagen. Anders Nyrén är även beroende i förhållande till större ägare (AB Industrivärden).

Valberedningens bedömning av oberoendeförhållanden för föreslagna ledamöter inför årsstämman 2014

Namn	Oberoende i förhållande till banken och bankledningen	Oberoende i förhållande till större aktieägare
Anders Nyrén		
Fredrik Lundberg	•	
Sverker Martin-Löf	•	
Jon Fredrik Baksaas	•	•
Jan Johansson		•
Ole Johansson	•	•
Bente Rathe	•	•
Pär Boman		
Tommy Bylund		
Charlotte Skog		

Inför valberedningens förslag har Lone Fønss Schrøder meddelat att hon inte står till förfogande för omval.

Styrelsearbetets grunder

De grundläggande bestämmelserna om kompetensfördelningen mellan styrelse, styrelsens utskott, ordförande, verkställande direktör och internrevision kommer till uttryck i styrelsens arbetsordning samt i styrelsens instruktioner till verkställande direktören och till chefen för Centrala revisionsavdelningen.

Styrelseordförande

Av styrelsens arbetsordning framgår bland annat att ordföranden ska se till att styrelsens arbete bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina skyldigheter. I detta ligger att organisera och leda styrelsens arbete samt skapa bästa möjliga förutsättningar för dess arbete. Dessutom ska ordföranden se till att styrelsens ledamöter löpande uppdateras och fördjupar sina kunskaper om banken och att nya ledamöter får lämplig introduktion och utbildning. Ordföranden ska stå till förfogande som rådgivare och diskussionspartner till verkställande direktören men också bereda styrelsens utvärdering av dennes arbete. Till ordförandens uppgifter hör också att vara ordförande i kreditkommittén och ersättningsutskottet samt att vara ledamot i revisionsutskottet. Därutöver är det ordförandens uppgift att se till att styrelsens arbete utvärderas varje år. Styrelseutvärderingen sker genom samtal med varje ledamot och vissa år besvarar ledamöterna också en särskild enkät. Ordföranden ansvarar också för kontaktarna med de större ägarna i ägarfrågor och har som ordförande i bankens pensionsstiftelse, pensionskassa

samt personalstiftelse även ett övergripande ansvar för de ägarfrågor som är förknippade med aktieinnehaven i dessa. I styrelsen förekommer i övrigt ingen annan arbetsfördelning än vad som följer av arbetet i styrelsens utskott.

Utskottsarbete

Kreditkommittén

Kreditkommittén hade åtta ledamöter, styrelsens ordförande (Anders Nyrén, som även är ordförande i kommittén), de två vice ordförandena (Fredrik Lundberg och Sverker Martin-Löf), verkställande direktören (Pär Boman), chefen för Centrala kreditavdelningen (Lars Kahlund), samt tre av styrelsen utsedda styrelseledamöter (Tommy Bylund, Ole Johansson och Bente Rathe).

Kreditkommittén sammanträder i regel en gång i månaden för beslut i kreditärenden över viss limitnivå och som inte på grund av ärendets betydelse ska avgöras av styrelsen i sin helhet. Regionbankscheferna, chefen för Handelsbanken International och chefen för Large Corporates föredrar ärenden från de egna enheterna och deltar som åhörare till övriga ärenden, vilket ger dem en god bild av styrelsens syn på risk. Kreditärenden som beslutas av styrelsen i sin helhet föredras av chefen för Centrala kreditavdelningen. Kreditinstruktionen medger att verkställande direktören och chefen för Centrala kreditavdelningen fattar beslut i kreditärende mellan sammanträden, om dröjsmål med beslut skulle innebära olägenhet för banken eller kredittagaren.

Kreditkommittén har under 2013 haft elva sammanträden.

Revisionsutskottet

Revisionsutskottet bestod av styrelsens ordförande (Anders Nyrén) och två av styrelsen utsedda styrelseledamöter (Sverker Martin-Löf och Lone Fønss Schrøder). De senare är oberoende i förhållande till banken och bankledningen. Lone Fønss Schrøder är även oberoende i förhållande till större ägare. Ordförande i utskottet är Sverker Martin-Löf.

Revisionsutskottets arbetsuppgifter omfattar bland annat följande:

- övervaka den finansiella rapporteringen, effektiviteten i bankens interna kontroll, internrevision och riskhanteringssystem
- fastställa en revisionsplan för internrevisionens arbete
- ha regelbunden kontakt med externrevisorerna. Dessa rapporterar till utskottet om viktiga omständigheter som framkommit vid den lagstadgade revisionen, särskilt om brister i den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen
- beakta rapporter från internrevision, compliance och den oberoende riskkontrollen.

Utskottet sammanträder i regel fem gånger om året, normalt i samband med kvartals- och årsrapporter. Föredragande är verkställande direktören, CFO, chefen för Centrala revisionsavdelningen samt huvudrevisorerna från de revisionsbolag årsstämman utsett till revisorer.

Revisionsutskottet har under 2013 haft fem sammanträden.

Ersättningsutskottet

Ersättningsutskottet bestod av styrelsens ordförande (Anders Nyrén, som även är ordförande i utskottet) och två av styrelsen utsedda styrelseledamöter (Jan Johansson och Bente Rathe). Bente Rathe är oberoende i förhållande till banken och bankledningen. Denna sammansättning utgör en avvikelse från Svensk kod för bolagsstyrning. Avvikelsen motiveras på sidan 52 under rubriken Bolagsstyrning i Handelsbanken.

Ersättningsutskottet bereder bland annat ersättningsärenden som ska beslutas av styrelsen och årsstämman. Sedan aktieägarna på årsstämman beslutat om riktlinjer för ersättningsvillkor till verkställande direktören och de vice verkställande direktörerna, beslutar styrelsen i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter om ersättning till verkställande direktören, de vice verkställande direktörerna och ansvariga för kontrollfunktionerna compliance, internrevision och riskkontroll.

Ersättningsutskottet har under 2013 haft åtta sammanträden.

Styrelsens arbete 2013

Styrelsen har under året haft nio sammanträden inklusive ett längre strategimöte.

Styrelsearbetet följer en struktur med fasta och återkommande ärenden i huvudsak enligt följande:

Ärende	När
Konstituering och bolagsstyrningsdokument	efter årsstämman
Ramar för uppläning	minst en gång per år
Strategi	--
VD:s instruktioner och riktlinjer	--
Operativa risker	halvårsvis
Compliancerisken (i revisionsutskottet)	--
Koncernrisken (i revisionsutskottet)	--
Antagande av intern kapitalutvärdering	årligen
Uppföljning av intern kapitalutvärdering	kvartalsvis
Limiter för finansiella risker	årligen
Uppföljning av finansiella risklimiter	varje sammanträde
Kreditförluster och kreditrisker	kvartalsvis
Årsbokslut	februari
Delårsrapport	april, juli och oktober
Utvärdering av styrelsens arbete	årligen
Utvärdering av VD	--
Personalutveckling och chefsförsörjning	--
Lönerevision för koncernledningen och huvudansvariga för kontrollfunktionerna	--
Utvärdering av riskberäkningsmetoder (i revisionsutskottet)	--
Förslag till årsstämman	inför årsstämman
Extern revisionsrapport	--
Internrevisionsrapport	--
Fråga om avsättning till Oktogonen	--
Affärsläget	varje sammanträde
Rapportering av kreditärenden	--
Beredning av bolagsstyrningsdokument	februari

Därutöver rapporteras vad som förekommit på utskottens sammanträden på det styrelsesam-

mantråde som följer närmast efter respektive utskottssammantråde.

BANKENS LEDNING

Verkställande direktör

Pär Boman är verkställande direktör sedan april 2006. Pär Boman är född 1961 och har arbetat i Handelsbanken sedan 1991. År 1998 inträdde Pär Boman i bankledningen som vice verkställande direktör och chef för Regionbanken Danmark och därefter för Handelsbanken Markets. Pär Boman har både ingenjörs- och ekonomexamen. Eget och närstående innehav av aktier i banken uppgår till 11 892 aktier, varav 5 892 indirekt via resultatandelssystemet Oktogonen. Därutöver har Pär Boman ett innehav av personalkonvertibler om nominellt 8,32 miljoner kronor med en konverteringskurs om 235,98 kronor, motsvarande 35 249 aktier.

Koncernledning och koncernledningsstruktur

Verksamheten bedrivs i mycket stor utsträckning i moderbolaget och av främst legala skäl även i dotterbolag, såväl i Sverige som i flera andra länder. Koncernledningen består av ledningen för kontorsrörelsen, affärsområden, centrala avdelningar och staber.

Handelsbanken arbetar sedan lång tid med en decentraliserad modell, där så gott som alla viktiga affärsbeslut tas på de lokala bankkontoren, nära kunden. Kontorsrörelsen är geografiskt organiserad i regionbanker: sex i Sverige, fyra i Storbritannien, en i respektive Danmark, Finland, Norge samt i Nederländerna. Tillsammans utgör dessa länder bankens hemmarknader. Regionbankerna i Storbritannien (UK) har samordnats under chefen för UK. Kontorsrörelsen utanför hemmarknaderna leds av chefen för Handelsbanken International.

Varje regionbank leds av en regionbankschef, som ingår i koncernledningen. I koncernledningen ingår även chefen för Handelsbanken International och chefen för UK.

Regionbankscheferna i Danmark, Norge, Finland och Nederländerna, samt chefen för UK och landscheferna inom Handelsbanken International ansvarar gentemot myndigheterna i respektive världland för all verksamhet banken och dess dotterbolag bedriver i landet.

I Handelsbanken finns det fyra affärsområden, Handelsbanken Capital Markets, Stadshypotek, Handelsbanken Direkt samt Skog och lantbruk, vilkas chefer ingår i koncernledningen.

I Handelsbanken Capital Markets ingår investeringbankverksamhet. Där ingår också kapitalförvaltning samt verksamhet inom pension och försäkring. I affärsområdet ingår även dotterbolagen Handelsbanken Fonder och Handelsbanken Liv. Banken har också samlat en grupp specialister inom Large Corporates för att ge de största internationella företagskunderna bästa möjliga service. Large Corporates samverkar med Handelsbanken Capital Markets. I affärsområdet Stadshypotek ingår dotterbolaget Stadshypotek AB i vilket bolån och annan fastighetsfinansiering bedrivs. Affärsområdet Skog och lantbruk ansvarar för bankens kunderbjudande till skog-

och lantbrukskunder. Handelsbanken Direkt har det övergripande ansvaret för ett urval av bankens standardiserade tjänster, bland annat korttjänster samt in- och utlåningsprodukter. Därutöver har Handelsbanken Direkt ansvaret för kundmötesplatserna utanför det fysiska bankkontoret, som till exempel internet, mobil och telefon. I affärsområdet ingår även finansbolagsrörelsen, som bedrivs inom dotterbolaget Handelsbanken Finans AB. Varje affärsområde har ett koncernövergripande ansvar för sina produkter och tjänster.

I koncernledningen finns slutligen olika delar av bankens centrala avdelningar och staber representerade, till exempel avdelningarna för bolagsstyrning och myndighetskontakter, finans och ekonomi, information, infrastruktur, IT, juridik, kredit samt personal.

Banken tillämpar ett något vidare koncernledningsbegrepp än vad som anses ingå i aktiebolagslagens regler om ledande befattningshavare. Detta innebär att personkretsen i koncernledningen som redovisas på sidorna 62–63 i bolagsstyrningsrapporten är vidare än den personkrets som ingår i begreppet ledande befattningshavare i not K8 på sidorna 104–107.

Ansvar och befogenheter har i stor utsträckning tilldelats enskilda befattningshavare, snarare än grupper och kommittéer. Det innebär att koncernledningen och ledningsgrupperna i regionbanker och avdelningar är samrådsorgan och inte beslutsorgan. Dock förekommer kollektiva beslut för sådana kreditbeslut som fattas i kreditkommittéer. Vid sådana beslut krävs dessutom enighet hos kommittéernas ledamöter.

Uppgifter om koncernledningen framgår på sidorna 62–63.

RAMVERK FÖR KONTROLL

Verksamhetens interna kontroll

Ansvaret för intern kontroll har delegerats från verkställande direktören till chefer som är direkt underställda verkställande direktören, vilka ansvarar för den interna kontrollen inom sina respektive enheter. Dessa chefer har i sin tur delegerat ansvaret för internkontrollen inom kontoret respektive avdelningen till kontorschefer och avdelningschefer. Ansvaret innebär att det ska finnas ändamålsenliga instruktioner och rutiner för verksamheten och att efterlevnaden av dessa rutiner ska följas upp regelbundet. Ansvaret för den interna kontrollen och regel efterlevnaden är således en integrerad del av chefsansvaret på alla nivåer i banken.

Internrevision

Långt innan externa krav på internrevision infördes har banken haft en från linjeorganisationen fristående internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Organisationen har centralt och regionalt placerade internrevisorer. De regionala internrevisionsavdelningarna ingår i den Centrala revisionsavdelningen som utgör en sammanhållen internrevisionsfunktion. Revisionsavdelningen består av cirka 100 medarbetare. Chefen för Centrala revisionsavdelningen utses av och rapporterar till styrelsen. Internrevisionsfunktionen är således styrelsens kontrollorgan. Den valda

organisationen och den långa traditionen gör att internrevisionen har den auktoritet och den integritet som fordras för att de av årsstämman valda revisorerna ska kunna förlita sig på åtgärder och uppgifter från internrevision.

Internrevisionen har i uppdrag att självständigt och oberoende granska Handelsbankskoncernens verksamhet och redovisning. I granskningen ingår att utvärdera och verifiera bankens processer för riskhantering, intern kontroll och bolagsstyrning. Uppdraget grundas på en av styrelsen fastställd policy och utförs utifrån en riskbaserad metodik i enlighet med internationellt accepterade normer utgivna av IIA (The Institute of Internal Auditors). Planerade revisionsuppgifter dokumenteras varje år i en revisionsplan som på styrelsens vägnar fastställs av styrelsens revisionsutskott. Slutsatsen av internrevisionens granskning, de åtgärder som ska vidtas och statusen avseende dessa, avrapporteras löpande till revisionsutskottet och varje år till styrelsen i sin helhet.

Internrevisionen är regelbundet föremål för oberoende extern kvalitetsutvärdering. Därutöver gör bankens externa revisorer årligen en kvalitetsutvärdering av internrevisionens arbete.

Compliance (regelefterlevnad)

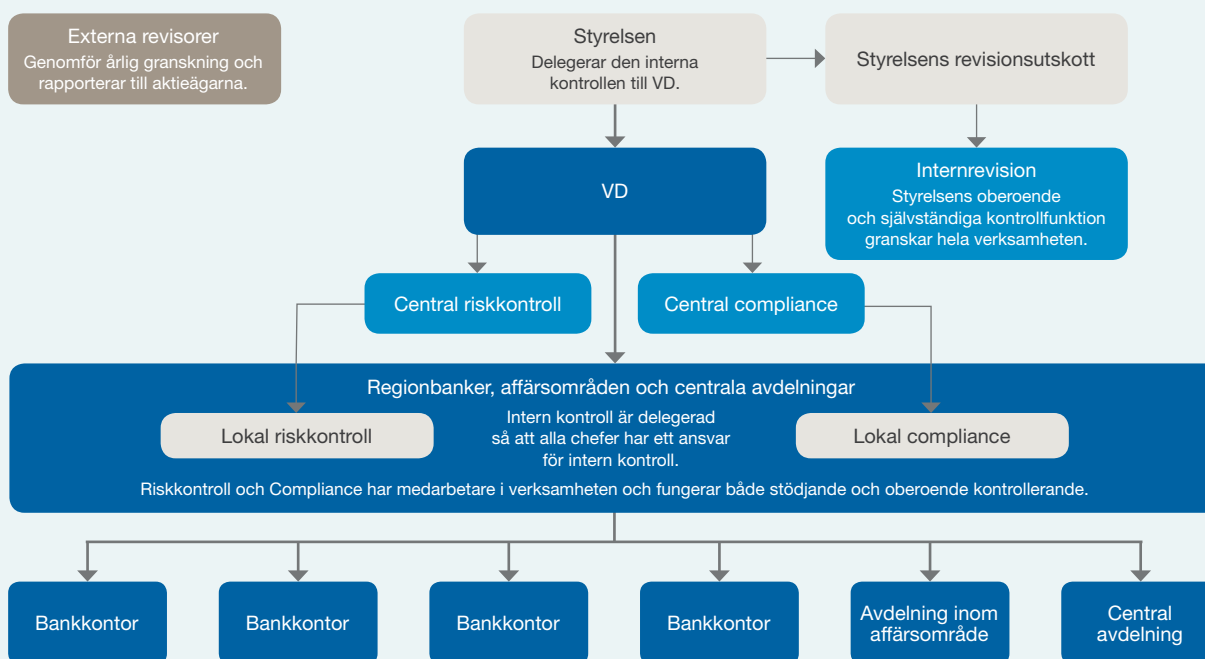
Regelefterlevnad är ett ansvar för alla i koncernen. Inrättandet av compliancefunktioner centralt, för regionbanker, affärsområden och centrala avdelningar samt för varje land där banken är verksam, fritar inte någon medarbetare från ansvaret att följa de externa och interna regler som gäller för verksamheten. Regelverken är emellertid ofta komplicerade och den enskilde medarbetarens erfarenhet kan ibland vara begränsad. Därför är möjligheten till vägledning väsentlig för att undvika misstag. Compliancefunktionen ska följa upp och aktivt kontrollera att lagar, förordningar och interna regler samt god sed och god standard efterlevs inom Handelsbankskoncernens verksamhet. I sin stödjande roll ska funktionen ge råd och stöd till ansvariga för verksamheten samt även biträda vid utformningen av interna regler och informera om nya och ändrade regler för verksamheten.

Central compliance är en självständig enhet med det funktionella ansvaret för compliancefrågor i koncernen. Verkställande direktören utser chefen för Central compliance. Chefen för compliancefunktionen rapporterar till verkställande direktören om regelefterlevnaden i koncernen varje kvartal. Två gånger om året lämnas en rapport direkt till styrelsens revisionsutskott om regelefterlevnaden i koncernen. Dessutom rapporteras väsentliga iakttagelser löpande till verkställande direktören.

Riskkontroll

Banken präglas av en tydlig ansvarsfördelning där varje del av affärsverksamheten bär det fulla ansvaret för att riskerna hanteras. Det finns en lokal riskkontroll i varje regionbank och inom de olika affärsområdena, vilka bland annat kontrollerar att riskerna ligger inom limit och är korrekt värderade. Den lokala riskkontrollen gör riskanalyser och kontrollerar att affärer inte utförs på ett sätt som medför oönskade risker. Den lokala

Förenklad illustration av kontroll i Handelsbanken



riskkontrollen rapporterar till verksamhetens ledning och till den centrala riskkontrollen.

Den centrala riskkontrollen identifierar, mäter, analyserar och rapporterar koncernens alla väsentliga risker. Den övervakar också att riskerna och riskhanteringen lever upp till bankens låga risktolerans och att ledningen har tillförlitliga underlag om riskerna för att agera vid kritiska situationer. Vidare har den centrala riskkontrollen ett funktionellt ansvar för den lokala riskkontrollen.

Chefen för den centrala riskkontrollen rapporterar direkt till verkställande direktören. Information lämnas även löpande till CFO. Chefen för den centrala riskkontrollen rapporterar regelbundet till styrelsens revisionsutskott och ersättningsutskott. Styrelsen hålls kontinuerligt informerad om väsentliga risker i banken. Den centrala riskkontrollen har också hand om bankens omfattande riskrapportering till tillsynsmyndigheter.

En mer utförlig beskrivning av bankens riskhantering framgår i not K2 på sidorna 78–101 samt i bankens så kallade Pelare 3-rapport. Där beskrivs också den roll som Handelsbankens kreditprocess, och särskilt Centrala kreditavdelningen, spelar i bankens kreditriskhantering.

POLICYDOKUMENT

Nedan sammanfattas i korthet de policydokument som styrelsen i Handelsbanken beslutat om.

Kreditpolitik

Kredit får endast beviljas om kredittagaren på goda grunder kan förväntas fullgöra förbindelsen. Krediter ska normalt vara säkerställda. Banken strävar efter att dess historiskt låga kreditförlustnivå i förhållande till andra banker ska bestå och därmed bidra till bankens lönsamhetsmål samt till att bibehålla en god finansiell ställning.

Policy för oberoende riskkontroll

Banken har en central och oberoende riskkontrollfunktion med ansvar för att på aggregerad nivå identifiera, mäta, analysera och rapportera alla väsentliga risker. Den centrala riskkontrollfunktionen är underställd verkställande direktören.

Policy för operativa risker

Operativa risker ska hanteras så att koncernens operativa förluster förblir små, både i jämförelse med tidigare inträffade förluster och med andra bankers förluster. Ansvar för operativa risker är en integrerad del i chefsansvaret i hela koncernen.

Kapitalpolicy

Kapitalplaneringen ska säkerställa att banken vid var tid har tillgängliga finansiella resurser för att täcka de risker som kan leda till oväntade förluster (se riskavsnitt i not K2 på sidorna 78–101). Den ska säkerställa att kapitalet täcker det legala minimikapitalkravet med fastställd säkerhetsmarginal. Bankens kapitalsituation ska också stödja en fortsatt hög rating hos de viktigaste ratinginstituten.

Finanspolicy

Koncernens upplåning ska vara väl diversifierad avseende marknad, valuta och löptid. Styrelsen fastställer ramar för upplåningen. Banken ska under stressade förhållanden ha en tillräcklig likviditetsreserv för att under fastställd tidsperiod kunna fortsätta sin rörelse utan nyupplåning på de finansiella marknaderna.

Finansiell riskpolicy

Med finansiella risker avses marknadsrisk och likviditetsrisk. Marknadsriskerna delas i sin tur in i ränterisk, aktiekursrisk, valutakursrisk och råvaruprisrisk. Bankens marknadsrisk

ska vara låga och normalt endast förekomma som ett naturligt led i kundaffärer. Styrelsen fastställer mätmetoder och övergripande limiter för finansiella risker samt ålägger verkställande direktören att organisera en oberoende riskkontrollfunktion som anslås tillräckliga resurser.

Informationspolicy

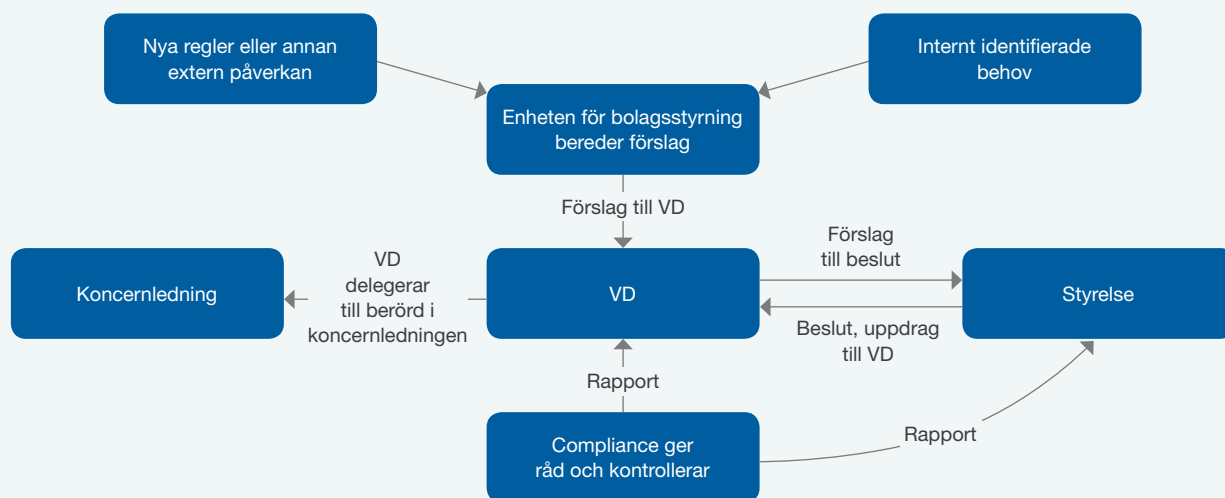
Bankens information ska vara korrekt, saklig och lättbegriplig. Den ska präglas av respekt för mottagaren och lämnas i rätt tid och på rätt sätt. Informationen ska stärka bankens varumärke och förtroende hos kunder, kapitalmarknaden och samhället i övrigt. Den information som lämnas till aktiemarknaden ska vara korrekt, relevant och tillförlitlig samt i enlighet med börsens regler. Offentliggörande av information ska ske så snart som möjligt och samtidigt till börsen, investerare, analytiker, nyhetsbyråer och övriga media. Vid presskonferenser och kapitalmarknadsdagar bjuds normalt media och analytiker in samtidigt.

Etiska riktlinjer

Anställda i banken ska uppträda så att förtroendet för banken upprätthålls. All verksamhet i banken ska präglas av hög etisk standard. Ekonomisk rådgivning ska utgå från kundens behov. Intressekonflikter ska identifieras och hanteras på ett för berörda parter rimligt sätt. Vid tvekan om vad som är etiskt godtagbart ska frågan diskuteras med närmaste chef. Diskriminering på grund av exempelvis kön eller religion får inte förekomma.

Bankens etiska riktlinjer är tillgängliga för alla på bankens webbplats handelsbanken.se/csr. Där finns mer information om bland annat Handelsbanken i samhället, socialt ansvarstagande och miljöarbete.

Tillkomst och uppföljning av bolagsstyrningsdokument



Bilden visar en översikt över processen för att ta fram och följa upp bolagsstyrningsdokument, som till exempel policydokument från styrelsen. Det kan vara extern påverkan, bland annat nya regelverk eller interna behov som leder till att en policy behöver tas fram eller förändras. Bolagsstyrningsenheten ser till att policyn tas fram och därefter lämnas ett förslag till verkställande direktören, som föreslår styrelsen att anta policyn. Verkställande direktören ser till att den beslutade policyn implementeras och kan delegera den uppgiften till berörd i koncernledningen. Centrala complianceavdelningen har till uppgift att följa upp att dessa policydokument efterlevs i organisationen.

Policy för hantering av frågor om intressekonflikter och åtgärder mot mutor och otillbörlig påverkan

Intressekonflikter är en naturlig del i en affärsdrivande verksamhet vilket innebär att denna typ av konflikter kan uppkomma inom bankens verksamhetsområde. Det åligger varje enhetschef i banken att löpande i sin verksamhet identifiera eventuella intressekonflikter. Identifieras en intressekonflikt ska ansvarig enhetschef i första hand se till att kundens intressen inte påverkas negativt. Är det inte möjligt ska kunden informeras om intressekonflikten.

Anställda i banken ska i all sin verksamhet i banken och vid utförande av andra uppdrag uppträda så att förtroendet för banken upprätthålls och därför inte medverka vid handlingar som kan innebära muta eller annan otillbörlig påverkan. I den dagliga verksamheten ska även den så kallade Näringslivskoden från Institutet Mot Mutor beaktas.

Policy om ersättning och lämplighetsbedömning

Banken är i vissa länder part i kollektivavtal om generella anställningsvillkor under anställningstiden och om pensionsvillkor efter uppnådd pensionsålder. Ersättning för utfört arbete fastställs individuellt för varje medarbetare. Ersättning utgår normalt i form av fast lön, sedvanliga löneförmåner och avsättning till pension. Lön fastställs lokalt i enlighet med bankens decentraliserade arbetssätt och revideras en gång per år.

Lämplighetsbedömningar vid val av styrelseledamöter till bankens dotterbolag utförs av Centrala personalavdelningen som även utför lämplighetsbedömning inför beslut om tillsättning av medlemmar i koncernledningen.

En mer utförlig beskrivning av ersättningsprinciper i Handelsbanken finns på sidan 58 och i not K8 på sidorna 104–107.

Policy för pensioner

Pensionsförmåner är en del av den totala ersättningen till bankens medarbetare. Den totala ersättningen ska vara marknadsanpassad. Pensionsvillkoren i de länder där banken bedriver verksamhet ska vara konkurrenskraftiga samt anpassade efter lagstiftning och regelverk i enlighet med de förutsättningar som gäller för respektive land.

Policy för intern revisionsverksamhet

Internrevisionen ska utvärdera koncernens effektivitet och ändamålsenlighet avseende processer för riskhantering, intern styrning och kontroll. Revisionen ska självständigt och oberoende granska koncernens verksamhet och redovisning, att väsentliga risker identifieras och hanteras tillfredsställande och att väsentlig finansiell information är tillförlitlig, korrekt och lämnas i tid. Internrevision ska rapportera till styrelsen och dess revisionsutskott.

Policy för hantering och rapportering av händelser av väsentlig betydelse

Händelser av väsentlig betydelse ska rapporteras till Finansinspektionen. Här avses händelser som kan äventyra bankens stabilitet eller skyddet för kunders tillgångar. Ingen sådan händelse inträffade under året.

Policy för bankens utnyttjande av externrevisorernas tjänster

Om de revisorer som valts på årsstämman anlitas för andra uppdrag än revision och därmed sammanhängande uppdrag, fordras

att särskilda instruktioner från verkställande direktören följs. Dessutom ska det rapporteras till revisionsutskottet.

Policy för compliance (regelefterlevnad)

Regelefterlevnad innebär efterlevnad av lagar, förordningar, myndigheters föreskrifter och interna regler samt god sed eller god standard. Compliancefunktionen ska med ett riskbaserat arbetssätt såväl stödja som kontrollera regelefterlevnad och rapporterar till styrelsens revisionsutskott och verkställande direktören. Se även sidan 55.

Policy för klagomålshantering

Kundansvarigt kontor ansvarar för att ta emot och hantera kundklagomål. Klagomål ska handläggas skyndsamt, seriöst och i dialog med kunden, med beaktande av gällande regler för det som klagomålet gäller.

Policy för anställdas värdepappers- och valutaaffärer

Policyn, som omfattar samtliga anställda i Handelsbankskoncernen, både fast och tillfälligt anställda, närstående samt uppdragstagare, har till syfte att förhindra att någon som omfattas av policyn gör egna värdepappersaffärer som innebär marknadsmissbruk, missbruk av eller otillbörligt röjande av konfidentiell information enligt de regler som gäller för banken och anställda enligt gällande lagstiftning, myndighetsföreskrifter och frivilliga överenskommelser.

Redovisningspolicy

Policyn tillämpas på bankens redovisningsfunktion. Bankens räkenskaper samt finansiella rapportering ska upprättas i enlighet med bestämmelserna i bokföringslagen och god

redovisningssed i Sverige samt tillämpliga lagar och internationella standarder för finansiella rapporter. Utländska verksamheter ska utöver koncernens regler även upprätta bokföring i enlighet med det regelverk som är tillämpligt i det land där de är bokföringsskyldiga.

Policy om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Policyn är baserad på lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Banken ska inte medverka i affärer som misstänks ha en koppling till brottslig verksamhet eller som de anställda inte förstår innebörden av.

Policy för uppdragsavtal

När banken lägger ut verksamhet som är tillståndspliktig, eller annan verksamhet som har naturligt samband med bankens verksamhet, på någon annan regleras detta av policyn för uppdragsavtal.

Banken eller dess dotterbolag ansvarar alltid för att den verksamhet som lagts ut drivs i enlighet med de tillstånd som kan vara kopplade till verksamheten.

ERSÄTTNINGSPRINCIPER I HANDELSBANKEN

Bankens principer för ersättningar till anställda har legat fast under lång tid. Handelsbanken har generellt en låg risktolerans och anser att fast ersättning bidrar till en sund verksamhet vilket därför ska tillämpas som huvudregel. Rörlig ersättning ska tillämpas med försiktighet och förekommer endast i begränsad omfattning. Från den 1 mars 2011 gäller Finansinspektionens föreskrifter om ersättningsystem i kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning (FFFS 2011:1) vilka är en vidareutveckling av tidigare föreskrifter. Föreskrifterna innehåller bland annat särskilda regler för anställda som erhåller rörlig ersättning och som kan påverka risknivån i ett institut. Föreskrifterna omfattar även bestämmelser om uppskjuten ersättning.

Här följer en samlad redogörelse för bankens grundläggande principer för fast och rörlig ersättning. Övriga uppgifter om ersättning som banken lämnar i enlighet med gällande föreskrifter framgår av not K8 på sidorna 104–107. Där lämnas även uppgifter om belopp avseende löner, pensioner och andra förmåner samt lån till ledande befattningshavare.

Grundläggande ersättningsprinciper

Banken är i Sverige och i vissa andra länder part i kollektivavtal om generella anställningsvillkor under anställningstiden och pensionsvillkor efter uppnådd pensionsålder.

Bankens lönepolitik syftar till att bankens konkurrenskraft och lönsamhet ska utvecklas positivt och att banken ska attrahera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare samt att säkerställa en väl fungerande kompetensutveckling och chefsförsörjning. En god lönsamhets- och produktivitet utveckling i banken skapar förutsättningar för en

positiv löneutveckling för bankens medarbetare.

Ersättning för utfört arbete fastställs individuellt för varje medarbetare och utgår i form av fast kontant lön, sedvanliga löneförmåner och avsättning till pension. Lönesättningen i Handelsbanken sker lokalt. Lönen fastställs i lönesamtal mellan medarbetaren och dennes chef. Denna ordning har tillämpats med stor framgång under många år och innebär att chefer på alla nivåer regelbundet deltar i löneprocessen och tar ansvar för bankens lönepolitik och den egna enhetens personalkostnadsutveckling.

Lönen baseras på i förväg kända lönegrundande faktorer: arbetets art och svårighetsgrad, kompetens, prestationsförmåga och uppnådda arbetsresultat, ledarskap för de som har utvecklingsansvar för medarbetare, utbud och efterfrågan på marknaden och som bärare av bankens kultur.

Principen om enbart fast lön gäller för mer än 97 procent av koncernens anställda och tillämpas undantagslöst för ledande befattningshavare, alla som beslutar i bankens kreditgivning och anställda inom bankens kontrollfunktioner.

Principer för ersättning till ledande befattningshavare

Aktieägarna beslutar på årsstämman om riktlinjer för ersättning till verkställande direktören och de vice verkställande direktörerna. Beträffande årsstämman riktlinjer för 2013 hänvisas till avsnittet om Årsstämman 2013 på sidan 53.

I Handelsbanken beslutar styrelsen om ersättning till verkställande direktören och de vice verkställande direktörerna, tillsammans 18 personer (per den 31 december 2013). Styrelsen beslutar också om ersättning till de huvudansvariga för kontrollfunktionerna compliance, interrevision och riskkontroll.

Ersättning till verkställande direktören och de vice verkställande direktörerna utgår endast i form av fast lön, sedvanliga förmåner som till exempel tjänstebil och avsättning till pension. Som en del av ersättningen kan Handelsbanken även tillhandahålla en bostad efter särskilt beslut från styrelsen. Rörlig ersättning förekommer inte. Det finns inte heller avtal om avgångsvederlag. Uppsägningstiden från befattningshavarens sida är sex månader och från Handelsbankens sida högst tolv månader, eller, om banken säger upp avtalet senare än fem år efter inträde i gruppen ledande befattningshavare, högst 24 månader.

För befattningshavare som kvarstår i tjänst efter ordinarie pensionsålder gäller en ömse-sidig uppsägningstid om högst sex månader.

Ledande befattningshavare erhåller tilldelning i Handelsbankens resultatandelssystem Oktogonen på samma villkor som alla andra anställda i banken.

Ytterligare information om ersättning till ledande befattningshavare framgår i not K8 på sidorna 104–107.

Externa arvoden från exempelvis styrelseuppdrag i andra bolag för bankens räkning ska betalas in till banken.

Inför årsstämman 2014 föreslår styrelsen riktlinjer för ersättningar och andra anställ-

ningsvillkor till ledande befattningshavare med i huvudsak oförändrat innehåll, men med ett ytterligare villkor som innebär att Handelsbanken ska hålla ledande befattningshavare skadeslösa för den händelse de påförs en administrativ sanktionsavgift enligt de nya regler som föreslås träda ikraft under 2014. Riktlinjerna ska inte påverka sådan ersättning till ledande befattningshavare som bestämts tidigare. Den krets av befattningshavare som riktlinjerna omfattar är verkställande direktören och vice verkställande direktörer.

Rörlig ersättning

I Handelsbanken beslutar styrelsen om ersättningspolicy. Ersättningspolicyns huvudprincip är att ersättning ska utgå som fast ersättning. Policyn medger dock att rörlig ersättning kan utgå, men då fordras särskilt beslut från verkställande direktören. I ersättningsutskottets beredning av styrelsens ersättningspolicy har såväl chefer för berörda sakområden som ansvariga för riskkontroll och compliance deltagit.

Rörlig ersättning förekommer i mycket begränsad utsträckning och endast inom affärsområdet Handelsbanken Capital Markets och i det engelska dotterbolaget Heartwood. Rörlig ersättning tillämpas inte heller för bankens ledning eller för någon anställd som fattar beslut om krediter eller limiter. Medarbetare som själv eller tillsammans med andra har rätt att besluta om kredit-, marknads-, likviditets-, råvaru-, valuta- eller ränterisk och medarbetare som genom beslut om produktvillkor kan påverka bankens riskprofil, kan endast få fast ersättning.

Rörlig ersättning ska i Handelsbanken bland annat utformas så att den inte uppmuntrar till osunt risktagande och ryms inom bankens risktolerans samt präglas av en rimlig balans mellan fast och rörlig ersättning. Det resultat som ligger till grund för rörlig ersättning ska också vara riskjusterat. Handelsbankens ersättningspolicy beskrivs även i not K8 på sidorna 104–107. Policyn föreskriver bland annat att endast medarbetare inom enheter vars resultat byggs upp av provisioner eller sådana förmedlingsaffärer som sker utan risktagande för banken, kan få rörlig ersättning. Rörlig ersättning utgår i sådana fall kontant och utbetalningen av rörlig ersättning om 100 000 kronor eller mer ska skjutas upp med minst 40 procent i minst tre år. Uppskjuten ersättning kan bortfalla eller nedjusteras och tillfaller den berättigade först efter utgången av uppskjutandeperioden. Ingen medarbetare kan få en högre rörlig ersättning än 150 procent av sin fasta ersättning. Summan av rörliga ersättningar i koncernen kan inte bli högre än 100 procent av den sammanlagda fasta ersättningen för personer som kan få rörlig ersättning.

Under 2014 förväntas nya regler träda ikraft som förbjuder rörlig ersättning med större belopp än 100 procent av den fasta ersättningen om inte bolagsstämma medger högre rörlig ersättning. Handelsbanken kommer att anpassa sina regler för rörlig ersättning till de nya reglerna och avser inte söka bolagsstämmans medgivande till högre rörlig ersättning.

Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen

Redogörelsen för Handelsbankens process för intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen grundar sig på det ramverk som tagits fram av The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Processen har utformats för att säkerställa att bankens principer för finansiell rapportering och intern kontroll efterlevs, samt att den finansiella rapporteringen är upprättad i överensstämmelse med lag, tillämpliga redovisningsstandarder och övriga krav på noterade bolag.

Kontrollmiljö

Det grundläggande för Handelsbankens interna kontroll av den finansiella rapporteringen är den kontrollmiljö som har beskrivits tidigare i bolagsstyrningsrapporten: organisationsstruktur, ansvarsfördelning, riktlinjer och styrande dokument.

Ytterligare en del av den interna kontrollprocessen är riskbedömningen – det vill säga identifiering och hantering av de risker som kan påverka den finansiella rapporteringen samt de kontrollaktiviteter som syftar till att förebygga, upptäcka och korrigera fel och avvikelser.

Riskbedömning

En viktig del av bankens riskbedömning är de självutvärderingar som årligen utförs på regionbanker, dotterbolag, centrala avdelningar och utländska enheter. Risker avseende den finansiella rapporteringen är en del av denna totalanalys.

I en självutvärdering definieras vilka händelser som utgör potentiella risker för verksamheten och därefter uppskattas sannolikheten för och konsekvenserna av varje risk. Särskild hänsyn tas till risken för oegentligheter och risken för förlust eller förskingring av tillgångar. Med utgångspunkt från självutvärderingen utformas en åtgärdsplan. Handelsbankens riskhantering i övrigt beskrivs i detalj i not K2 på sidorna 78–101.

Kontrollaktiviteter

Olika kontrollaktiviteter finns inbyggda i hela processen för finansiell rapportering.

Centrala finans- och ekonomiavdelningen ansvarar för koncernredovisning och koncernbokslut samt för ekonomiska och administrativa styrsystem. I avdelningens ansvar ingår även koncernens likviditet, internbank, kapitalbas, riskberäkningar, skatteanalys samt den koncerngemensamma myndighetsrapporteringen. Dessutom ska avdelningen säkerställa att instruktioner av betydelse för den finansiella rapporteringen görs kända och tillgängliga för berörd personal.

Inom redovisnings- och controllerorganisationen sker fortlöpande avstämningar och kontroller av redovisade belopp samt analyser av resultat- och balansräkningar.

De ekonomiansvariga på regionbanker, dotterbolag, centrala avdelningar och utländska enheter ansvarar för att kontrollaktiviteterna i den finansiella rapporteringen för deras respektive enheter är ändamålsenliga, det vill säga att de är utformade för att förebygga, upptäcka och korrigera fel och avvikelser, samt att de står i överensstämmelse med interna riktlinjer och instruktioner. Vid varje kvartalsbokslut intygar enheterna att föreskrivna periodiska kontroller och avstämningar av konton har utförts.

Inom ramen för bankens Centrala finans- och ekonomiavdelning finns en värderingskommitté med uppgift att stödja beslutsfattande inom värderings- och redovisningsfrågor. Kommittén behandlar värdering av finansiella tillgångar och skulder, inklusive derivat som värderas till verkligt värde, samt finansiella garantier. Kommittén ska säkerställa att värderingen följer externa regelverk, interna riktlinjer och gällande marknadspraxis.

En hög informationssäkerhet är en förutsättning för en god intern kontroll av den finansiella rapporteringen. Därför finns regler och riktlinjer

för att säkerställa tillgänglighet, riktighet, sekretess och spårbarhet i informationen i affärssystemen.

Som ett led i arbetet med att kvalitetssäkra den finansiella rapporteringen har styrelsen inrättat ett revisionsutskott bestående av styrelsens ordförande samt två styrelseledamöter. Utskottet behandlar kritiska redovisningsfrågor samt de finansiella rapporter som banken lämnar. Utskottet övervakar också effektiviteten i internkontrollen, internrevisionen och riskhanteringssystemen avseende den finansiella rapporteringen, se vidare under rubriken Utskottsarbete på sidan 54.

Information och kommunikation

Banken har informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen. Koncernens övergripande redovisningsinstruktion och särskilda rutinbeskrivningar för bokslutsarbetet kommuniceras till berörda medarbetare via koncernens intranät. Det system som används för finansiell rapportering omfattar hela koncernen.

Uppföljning

Internrevision, Compliance och den centralt placerade oberoende riskkontrollavdelningen samt redovisnings- och controlleravdelningarna följer upp att interna policyer, instruktioner och andra styrdokument efterlevs. Uppföljningen sker på central nivå, men också på lokal nivå – inom regionbanker, dotterbolag, centrala avdelningar och utländska enheter. I den policy som styrelsen har fastställt för internrevisionen framgår att den ska granska den interna styrningen och kontrollen. Internrevisionen beskrivs närmare på sidan 55. Koncernens informations- och kommunikationsvägar följs upp kontinuerligt för att säkerställa att dessa är ändamålsenliga för den finansiella rapporteringen.

Styrelsens ledamöter



Namn	Anders Nyrén, ordförande	Fredrik Lundberg, vice ordförande	Sverker Martin-Löf, vice ordförande	Jon Fredrik Baksaas, ledamot	Pär Boman, ledamot	Tommy Bylund, ledamot
Befattning	VD och koncernchef i AB Industrivärden	VD och koncernchef i L E Lundbergföretagen AB	Direktör	VD och koncernchef i Telenor ASA	VD och koncernchef i Handelsbanken	Bankdirektör
Utbildning	Civilekonom och MBA	Civilekonom och Civilingenjör, ekon dr hc och tekn dr hc	Tekn lic, Fil dr hc	Civilekonom och MBA	Ingenjör och ekonomexamen	Gymnasieutbildning
Invald år	2001	2002	2002	2003	2006	2000
Född	1954	1951	1943	1954	1961	1959
Nationalitet	Svensk	Svensk	Svensk	Norsk	Svensk	Svensk
Andra uppdrag	Ordförande i Sandvik AB. Ledamot i Ernström & C:o AB, Handelshögskolan i Stockholm samt Handelshögskoleföreningen, AB Industrivärden, Svenska Cellulosa AB SCA, AB Volvo.	Ordförande i Holmen AB, Hufvudstaden AB, Indutrade AB. Ledamot i L E Lundbergföretagen AB, AB Industrivärden, Sandvik AB, Skanska AB.	Ordförande i AB Industrivärden, Svenska Cellulosa AB SCA, SSAB AB. Vice ordförande i Telefonaktiebolaget L M Ericsson. Ledamot i Skanska AB.	Ordförande i GSM Association. Ledamot i Doorstep AS, Vimpel-Com Ltd. Medlem i Det Norske Veritas (rådet).	Ledamot i AB Industrivärden, Svenska Cellulosa AB SCA.	Ordförande i Stiftelsen Oktogonen. Ledamot i Ljusdals kommuns näringspolitiska stiftelse, Närjhus.
Bakgrund	1997–2001 Vice VD, Ekonomi- och finansdirektör Skanska. 1996–1997 Dir Markets och Corporate Finance Nordbanken. 1992–1996 Vice VD, Ekonomi- och finansdirektör Securum. 1987–1992 VD OM International AB. 1986–1987 VD STC Venture AB. 1982–1987 Vice VD, Ekonomi- och finansdirektör STC. 1979–1982 Direktör AB Wilhelm Becker.	Verksam inom Lundbergs sedan 1977. Koncernchef i L E Lundbergföretagen AB sedan 1981.	1977–2002 verksam inom Svenska Cellulosa AB SCA i olika ledande befattningar.	1994–2002 Chief Financial Officer, Executive Vice President, Senior Executive Vice President Telenor ASA. 1997–1998 Managing Director Telenor Bedrift AS. 1989–1994 Chief Finance Officer, Chief Executive Officer TBK AS. 1988–1989 Chief Finance Director Aker AS. 1985–1988 Chief Finance Director Stolt Nielsen Seaway AS, Oslo and Haugesund. 1979–1985 System consultant, Controller, Contract Co-ordinator Det Norske Veritas.	2002–2005 Vice VD, Chef för Handelsbanken Markets. 1998–2002 Vice VD, Chef för Regionbank Danmark, Handelsbanken. Anställd i Handelsbanken sedan 1991.	Anställd i Handelsbanken sedan 1980. Kontorschef i Handelsbanken sedan 1992.
Ersättning 2013¹	3 100 000 kr	1 187 500 kr	1 318 750 kr	593 750 kr	0 kr	0 kr
Kreditkommitté Närvaro	Ordförande 9/11	Ledamot 11/11	Ledamot 11/11	–	Ledamot 11/11	Ledamot 11/11
Revisionsutskott Närvaro	Ledamot 3/3 ²	–	Ordförande 5/5	–	–	–
Ersättningsutskott Närvaro	Ordförande 6/6 ³	–	–	–	–	–
Styrelsemöten Närvaro	9/9	9/9	9/9	6/9	9/9	9/9
Egna och närståendes aktieinnehav	2 000	2 525 000 samt 12 500 000 via L E Lundbergföretagen AB	4 000	0	11 892, varav 5 892 i indirekt innehav ⁴ . Personalkonvertibel till nominellt belopp: 2011: 8 318 142 kr	18 556, varav 18 556 i indirekt innehav ⁴ . Personalkonvertibel till nominellt belopp: 2011: 1 131 799 kr
Beroende/oberoende	Ej oberoende (VD och koncernchef i AB Industrivärden).	Oberoende i förhållande till banken och bankledningen. Ej oberoende i förhållande till större ägare (ledamot i AB Industrivärden).	Oberoende i förhållande till banken och bankledningen. Ej oberoende i förhållande till större aktieägare (ledamot i AB Industrivärden).	Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.	Ej oberoende (VD).	Ej oberoende (anställd).

¹ Under perioden januari 2013 fram till årsstämman i mars 2013 var Hans Larsson ordförande i styrelsen. Hans ersättning för detta samt för arbete i kreditkommitté, revisionsutskott och ersättningsutskott uppgick till 931 250 kronor. Summan av ersättningar till styrelsen uppgick 2013 till 10 543 750 kronor.

² Ledamot i revisionsutskottet från mars 2013.

³ Ordförande i ersättningsutskottet från mars 2013.

⁴ Indirekt innehav av aktier i Handelsbanken via vinstandelsstiftelsen Oktogonen.

⁵ Ledamot i kreditkommittén från mars 2013.

⁶ Lone Fønss Schroder har meddelat valberedningen att hon inte står till förfogande för omval.

⁷ Suppleant i kreditkommittén från mars 2013. Dessförinnan ledamot.



Namn	Jan Johansson, ledamot	Ole Johansson, ledamot	Bente Rathe, ledamot	Lone Fønss Schröder, ledamot	Charlotte Skog, ledamot
Befattning	VD och koncernchef i Svenska Cellulosa AB SCA	Direktör	Direktör	Direktör	Banktjänsteman
Utbildning	Jur kand	Diplomekonom	Civilekonom och MBA	Civilekonom och jur kand	Ekonomiskt gymnasium
Invald år	2009	2012	2004	2009	2012
Född	1954	1951	1954	1960	1964
Nationalitet	Svensk	Finsk	Norsk	Dansk	Svensk
Andra uppdrag	Ledamot i SSAB AB, Svenska Cellulosa AB SCA.	Ordförande i EQ Oyj Abp.	Ordförande i Ecohz AS och Cenium AS (båda bolagen är dotterbolag till Home Invest AS). Vice ordförande i Powel AS. Ledamot i Polaris Media ASA, Home Invest AS och dess dotterbolag Nordic Choice Hospitality Group AS, Aker Kvaerner Holding AS, Etikrådet för norska Statens Pensjonsfond utland.	Vice ordförande i Saxo Bank A/S ⁶ . Ledamot i Aker Solutions ASA, NKT A/S (ordförande revisionskommittén), Volvo Personvagnar AB (ordförande revisionskommittén). Partner i Norfalck AS.	Vice ordförande i Finansförbundets koncernklubb i Handelsbanken. Ledamot i Finansförbundet, Stiftelsen Oktogonen.
Bakgrund	2001–2007 VD och koncernchef Boliden AB. 2001 Chef för nätverksamheten Telia AB. 1994–2001 Vice VD Vattenfall. 1990–1994 Affärsområdeschef Svenska Shell. 1985–1990 Bolagsjurist inom Shell. 1984–1985 Biträdande jurist. 1981–1983 Tingsnotarie.	1975–2011 innehaft olika uppdrag inom Wärtsilä (Metra) koncernen med ett avbrott för Valmet 1979–1981. Koncernchef 2000–2011.	1999–2002 Vice koncernchef Gjensidige NOR (VD livbolaget, ordförande Fond- och Kapitalförvaltnings bolaget). 1996–1999 VD Gjensidige Bank AS. 1993–1996 VD Elcon Finans AS. 1991–1993 Vice VD Forenede Forsikring. 1989–1991 Ekonomidirektör Forenede Forsikring. 1977–1989 Kredit- och ekonomichef E.A. Smith AS.	2005–2010 VD Walleniusrederierna AB. 1982–2004 ledande befattningar inom AP Møller/Maersk A/S.	Anställd i Handelsbanken sedan 1989.
Ersättning 2013¹	718 750 kr	837 500 kr	1 037 500 kr	818 750 kr	0 kr
Kreditkommitté Närvaro	–	Ledamot 8/8 ⁵	Ledamot 11/11	Suppleant 3/11 ⁷	Suppleant
Revisionsutskott Närvaro	–	–	–	Ledamot 4/5	–
Ersättningsutskott Närvaro	Ledamot 8/8	–	Ledamot 8/8	–	–
Styrelsemöten Närvaro	9/9	9/9	9/9	7/9	9/9
Egna och närståendes aktieinnehav	5 000	9 500	1 330	0	6 321, varav 6 321 i indirekt innehav ⁸ . Personalkonvertibel till nominellt belopp: 2011: 242 722 kr
Beroende/oberoende	Ej oberoende i förhållande till banken och bankledningen (Handelsbankens VD är ledamot i styrelsen i SCA). Oberoende i förhållande till större aktieägare.	Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.	Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.	Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.	Ej oberoende (anställd).

Koncernledning

samt oberoende kontrollfunktioner

Koncernledning

Namn	Befattning	Född	Anställd	Aktieinnehav	Personal-konvertibel ¹ 2011
Pär Boman	Verkställande direktör, koncernchef	1961	1991	11 892, varav 5 892 i indirekt innehav*	8 318 142 kr
Nina Arkilahti	Vice verkställande direktör, chef för Regionbanken Finland	1967	1995	5 339, varav 2 940 i indirekt innehav*	4 000 000 kr
Per Beckman	Verkställande direktör för Stadshypotek	1962	1993	2 936, varav 2 936 i indirekt innehav*	5 545 428 kr
Yonnie Bergqvist	Vice verkställande direktör, Handelsbanken Direkt	1961	1979	17 590, varav 17 453 i indirekt innehav*	5 000 000 kr
Katarina Berner Frösödal	Vice verkställande direktör, Centrala personalavdelningen och ansvarig CSR	1956	1979	20 033, varav 20 033 i indirekt innehav*	5 545 428 kr
Anders Bouvin	Vice verkställande direktör, chef Handelsbanken UK	1958	1985	11 700, varav 11 700 i indirekt innehav*	5 545 428 kr
Michael Broom	Bankdirektör, chef för Regionbanken Sydvästra Storbritannien	1959	2009	162, varav 162 i indirekt innehav*	1 131 799 kr
Annika Brunnéd	Bankdirektör, chef för Regionbanken Norra Sverige	1964	1984	12 092, varav 12 092 i indirekt innehav*	3 763 599 kr
Michael Green	Vice verkställande direktör, Handelsbanken Capital Markets	1966	1994	4 021, varav 4 021 i indirekt innehav*	5 545 428 kr
Jan Häggström	Bankdirektör, Ekonomisk analys	1949	1988	7 352, varav 7 352 i indirekt innehav*	3 763 599 kr
Ulf Köping-Höggård	Bankdirektör, Centrala juristavdelningen	1949	1990	6 291, varav 6 291 i indirekt innehav*	3 763 599 kr
Anders H Johansson	Vice verkställande direktör, Centrala dataavdelningen	1955	1999	2 444, varav 2 444 i indirekt innehav*	5 545 428 kr
Lars Kahlund	Vice verkställande direktör, Centrala kreditavdelningen	1954	1975	30 843, varav 30 843 i indirekt innehav*	5 545 428 kr
Johan Lagerström	Bankdirektör, Centrala informationsavdelningen	1961	2002	2 280, varav 1 883 i indirekt innehav*	3 763 599 kr
Rainer Lawniczak	Bankdirektör, Skog och lantbruk	1958	1982	15 969, varav 15 969 i indirekt innehav*	4 654 514 kr
Agneta Lilja	Bankdirektör, Centrala infrastrukturavdelningen	1961	1985	11 466, varav 11 466 i indirekt innehav*	3 763 599 kr
Katarina Ljungqvist	Vice verkställande direktör, chef för Regionbanken Västra Sverige	1965	1989	6 486, varav 6 486 i indirekt innehav*	1 131 799 kr
Simon Lodge	Bankdirektör, chef för Regionbanken Södra Storbritannien	1958	2004	775, varav 775 i indirekt innehav*	4 654 514 kr

* Indirekt innehav av aktier i Handelsbanken via vinstandelsstiftelsen Oktogonen.

¹ Se not K37.

Namn	Befattning	Född	Anställd	Aktieinnehav	Personal-konvertibel ¹ 2011
Stefan Nilsson	Bankdirektör, chef för Regionbanken Östra Sverige	1957	1980	18 519, varav 18 519 i indirekt innehav*	1 131 799 kr
Claes Norlén	Vice verkställande direktör, ordförande regionbanksstyrelse	1955	1978	23 599, varav 23 018 i indirekt innehav*	4 654 514 kr
Anders Ohlner	Vice verkställande direktör, chef för Regionbanken Södra Sverige	1955	1985	10 280, varav 9 780 i indirekt innehav*	3 763 559 kr
John Parker	Bankdirektör, chef för Regionbanken Norra Storbritannien	1955	2006	452, varav 452 i indirekt innehav*	1 131 799 kr
Ulf Riese	Vice verkställande direktör, CFO, Centrala finans- och ekonomiavdelningen, Investor relations	1959	1983	45 293, varav 14 555 i indirekt innehav*	5 545 428 kr
Håkan Sandberg	Vice verkställande direktör, ordförande dotterbolag och regionbanksstyrelse	1948	1969	5 329, varav 239 i indirekt innehav*	4 654 514 kr
Göran Stille	Bankdirektör, chef för Regionbanken Centrala Storbritannien	1966	1987	2 838, varav 2 838 i indirekt innehav*	4 654 514 kr
Mikael Sørensen	Vice verkställande direktör, chef för Regionbanken Nederländerna	1966	1994	1 480, varav 1 480 i indirekt innehav*	1 131 799 kr
Dag Tjernsmo	Vice verkställande direktör, chef för Regionbanken Norge	1962	1988	3 675, varav 3 675 i indirekt innehav*	4 000 000 kr
Klas Tollstadius	Bankdirektör, styrelsens sekreterare, bolagsstyrning och myndighetskontakter	1954	1991	5 922, varav 5 922 i indirekt innehav*	3 327 257 kr
Magnus Uggla	Vice verkställande direktör, Handelsbanken International	1952	1983	44 612, varav 14 612 i indirekt innehav*	3 763 599 kr
Frank Vang-Jensen	Vice verkställande direktör, chef för Regionbanken Danmark	1967	1998	1 402, varav 1 402 i indirekt innehav*	4 000 000 kr
Pontus Åhlund	Bankdirektör, chef för Regionbanken Mellansverige	1963	1983	10 653, varav 9 653 i indirekt innehav*	3 763 599 kr
Carina Åkerström	Vice verkställande direktör, chef för Regionbanken Stockholm	1962	1986	6 562, varav 6 562 i indirekt innehav*	5 545 428 kr

* Indirekt innehav av aktier i Handelsbanken via vinstandelsstiftelsen Oktogonen.

¹ Se not K37.

Oberoende kontrollfunktioner (ingår inte i koncernledningen)

Maria Hedin	Bankdirektör, Oberoende riskkontroll			613, varav 531 i indirekt innehav*	155 454 kr
Luciana Pacor Hygrell	Bankdirektör, Central compliance			19 237, varav 19 234 i indirekt innehav*	750 000 kr
Tord Jonerot	Bankdirektör, Centrala revisionsavdelningen			6 209, varav 6 209 i indirekt innehav*	4 654 514 kr

* Indirekt innehav av aktier i Handelsbanken via vinstandelsstiftelsen Oktogonen.

¹ Se not K37.

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Svenska Handelsbanken AB (publ)
Org nr 502007-7862

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Svenska Handelsbanken AB (publ) för år 2013. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 7–175.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Bankens interna revisionsavdelning har under året löpande granskat den interna kontrollen och räkenskaperna. Rapporter häröver har tillställts oss.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Förvaltningsberättelsen och bolagsstyrningsrapporten är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Svenska Handelsbanken AB (publ) för år 2013.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

14 FEBRUARI 2014

KPMG AB
Stefan Holmström
Auktoriserad revisor

Ernst & Young AB
Erik Åström
Auktoriserad revisor

